

Aan : de raden van de ISD gemeenten
Van : ISD Bollenstreek
Onderwerp : Beleidsverruiming Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)
Datum : 10 juni 2021
Ter : Informatie

Algemene informatie over de beleidsverruiming van de TONK

Op 19 maart 2021 hebben we u een notitie gestuurd met informatie over de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK).

Zoals uit de media blijkt is het aantal huishoudens dat gebruik maakt van de TONK laag. Dat is niet alleen het landelijk beeld, maar ook bij de ISD Bollenstreek en dat is ongeacht de verschillende beleidsregels die er landelijk zijn.

Wat de reden is dat huishoudens/ondernemers die door de coronamaatregelen een forse inkomensdaling hebben de TONK niet aanvragen is niet te verklaren, omdat we niet weten wie het betreft. Mogelijk speelt daarbij een rol dat de TONK vanaf maart 2021 pas beschikbaar was en de meeste branches vanaf maart (gedeeltelijk) weer open mochten.

Vanuit de overheid is voor de uitvoering van de TONK budget beschikbaar gesteld en daarnaast heeft het rijk de TONK verlengd met drie maanden tot 1 oktober 2021.

Het dagelijks bestuur heeft besloten om het beleid om voor de TONK in aanmerking te komen op een aantal onderdelen te verruimen. Door deze verruiming is de verwachting dat een groter aantal burgers een beroep doet op de (aangepaste) regeling.

Wat houdt de verruiming in?

- De TONK is op basis van landelijke regelgeving met drie maanden verlengd tot 1 oktober 2021.
- De inkomenssterugval door de coronamaatregelen is verlaagd van 50% naar 30% (peildatum januari 2020).
- De vermogensgrenzen zijn aangepast. Dit betekent dat bij de beoordeling of iemand recht heeft de beschikbare geldmiddelen tot een bedrag van € 12.590 (was € 6.295,-) voor een alleenstaande of € 25.180,- (was € 12.590,-) voor een gezin of alleenstaande ouder niet meetellen. Zakelijk vermogen telt niet mee.
- Aanvragen kan inclusief de aangepaste beleidsregels voor de heel periode met terugwerkend tot 1 januari 2021.

Wie komen met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021 in aanmerking?

- Inwoners die (samen met partner) door de coronamaatregelen een inkomenssterugval van minimaal 30% hebben ten opzichte van het inkomen van voor de coronacrisis (peilmaand januari 2020) **of**
- Inwoners die (samen met partner) door de coronamaatregelen een inkomenssterugval (ten opzichte van januari 2020) hebben, waardoor het nieuwe inkomen (peilmaand januari 2021) minder is dan 150% van de voor hen geldende bijstandsnorm.
- Inwoners waarvan de noodzakelijke kosten zoals woonlasten 45% of meer zijn van het huidige inkomen (peilmaand januari 2021)
- Inwoners die zelf onvoldoende middelen (inkomen, beschikbare geldmiddelen) hebben om deze kosten te betalen. Dit betekent minder dan € 12.590 voor een alleenstaande en € 25.180,- voor een gezin of alleenstaande ouder.

Vraagt iemand de TONK aan vanaf een andere maand dan januari 2021? Dan kijken we naar het nieuwe inkomen over die maand ten opzichte van januari 2020.

Doelgroep TONK eerder afgewezen?

De aanvragen TONK die zijn afgewezen beoordelen we opnieuw op basis van de aangepaste en verruimde beleidsregels. Een nieuwe aanvraag is voor deze doelgroep niet nodig.

Doelgroep TONK toegekend

De doelgroep die de TONK heeft ontvangen tot 1 juli 2021 informeren wij persoonlijk over de verlenging en hoe ze hiervoor in aanmerking kunnen komen.

Verruimde beleidsregels TONK

De vastgestelde beleidsregels versie juni 2021 staan in bijlage 1.

Communicatie

De ISD informeert de inwoners van de ISD gemeenten via diverse communicatiekanalen over de beleidsverruiming van de TONK. Dat betekent onder andere via de website, Facebook/Twitter, publicatie ISD rubriek op de gemeentepagina en informatie naar de pers. Daarnaast vragen wij de gemeenten deze informatie via hun communicatiekanalen te delen. Op onze website staan bij de TONK de meest gestelde vragen met antwoorden en een infographic voor het aanvraagproces. Deze werken wij op basis van de praktijk regelmatig bij. Daarnaast maken we voor de verruiming een aparte infographic.

Bijlage 1

Tijdelijke beleidsregels Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) ISD Bollenstreek juni 2021

Het Dagelijks Bestuur van de ISD Bollenstreek,

gelet op:

- *titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;*
- *artikel 35 Participatiewet;*

overwegende dat:

- *het dagelijks bestuur het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden een burger in aanmerking kan komen voor een tegemoetkoming Tijdelijke ondersteuning noodzakelijk kosten (TONK);*
- *het daarom wenselijk is voor dit doel aparte, tijdelijke, beleidsregels vast te stellen;*

besluit:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

1. *wet:* Participatiewet;
2. *dagelijks bestuur:* het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek;
3. *inkomensterugval:* een onvoorzienbare, onvermijdelijke en substantiële terugval in het inkomen als gevolg van de coronacrisis;
4. *woonlasten:* kosten die gemaakt worden voor de woning van de door de aanvrager zelf bewoonde woning, minus de voorlopige belastingteruggaaf voor deze kosten. Voor huurlasten wordt het all-in bedrag in aanmerking genomen, voor hypotheeklasten het netto hypotheekbedrag.
5. *voorzienende voorziening:* elke voorziening buiten de wet waarop de belanghebbende aanspraak kan maken dan wel een beroep kan doen ter verwerving van middelen of ter bekostiging van specifieke uitgaven
6. *bijstandsnorm:* de op grond van paragraaf 3.2 van de wet op de belanghebbende van toepassing zijnde norm gezien zijn leefsituatie (in beginsel excl. vt. tenzij anders wordt aangegeven), geen rekening houdende met de kostendelersnorm
7. *Peilmaand oude inkomen:* januari 2020
8. *(Peilmaand) nieuwe inkomen:* het inkomen in de maand van de aangevraagde ingangsdatum TONK, niet eerder dan januari 2021
9. *zelfstandige woonruimte:* voor wat betreft dit begrip wordt aangesloten bij de invulling van dit begrip zoals die staat in de Wet op de Huurtoeslag: een woning met een eigen toegangsdeur die op slot kan.
10. *medebewoner:* aangesloten wordt bij artikel 19a van de Participatiewet, met uitzondering van het bepaalde onder sub b en c van artikel 19a (commerciële huur)

Artikel 2 Doelgroep TONK

Een tegemoetkoming TONK is bedoeld voor de aanvrager:

1. die door de huidige omstandigheden als gevolg van de coronacrisis te maken heeft met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in zijn of haar inkomen;
2. die daardoor noodzakelijke kosten zoals woonlasten niet meer kan voldoen, en
3. waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden.

4. **A)** die een inkomensterugval heeft doorgemaakt van 30% ten opzichte van het inkomen van voor de coronacrisis (peilmaand januari 2020) of
B) die een inkomensterugval heeft doorgemaakt waardoor zijn nieuwe inkomen minder dan 150% van de voor hem geldende bijstandsnorm bedraagt
5. **A)** Wiens noodzakelijke kosten zoals woonlasten 45% of meer van zijn nieuwe inkomen bedragen
B) Wiens noodzakelijke kosten zoals woonlasten meer dan € 430,00 per maand bedragen

Artikel 3 Beoordelingskader

1. Bij beoordeling van het recht op bijzondere bijstand wordt als eerste beoordeeld of er een voorliggende voorziening is (artikel 15 van de wet).
2. Als er geen voorliggende voorziening is, wordt de dwingende vraagstelling alsmede de volgorde gehanteerd zoals door de Centrale Raad van Beroep afgeleid uit artikel 35 van de wet:
 - a) doen de kosten waarvoor bijzondere bijstand wordt gevraagd zich voor;
 - b) zijn die kosten in het individuele geval van de alleenstaande of het gezin noodzakelijk;
 - c) vloeien de kosten voort uit bijzondere individuele omstandigheden;
 - d) kunnen de kosten worden voldaan uit de aanwezige middelen

Artikel 4 Voorwaarden tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten

1. Het dagelijks bestuur kan een tegemoetkoming TONK verstrekken aan de aanvrager die te maken heeft met een inkomensterugval, waardoor de betaling van noodzakelijke kosten niet mogelijk is uit het inkomen en de beschikbare geldmiddelen,
2. **A)** 45% van het nieuwe inkomen wordt in aanmerking genomen als draagkracht; of **B)** € 430, 00 per maand wordt in aanmerking genomen als draagkracht
3. De beschikbare geldmiddelen boven een bedrag van **1.** € 14.600,- / **2.** € 12.590,- voor een alleenstaande of **1.** € 21.800,- / **2.** € 25.180,- voor een gezin of alleenstaande ouder worden in aanmerking genomen als draagkracht.
4. Indien er met de beschikbare geldmiddelen 3 maanden of meer in de kosten kan worden voorzien, wordt de aanvraag afgewezen.
5. Als er sprake is van een medebewoner, wordt een deel gelijk aan 20% van de woonlasten, met een maximum van € 200,00 per persoon per maand aan de medebewoner toegerekend. Voor dat gedeelte wordt geen tegemoetkoming TONK verstrekt.
6. Er kan volstaan worden met een verklaring van de aanvrager dat de substantiële terugval in inkomen *het gevolg is van de maatregelen in verband met het coronavirus (Covid-19)*;
7. Het dagelijks bestuur verstrekt geen tegemoetkoming TONK indien de aanvrager woonkostentoeslag ontvangt.
8. Het dagelijks bestuur verstrekt geen tegemoetkoming TONK indien de aanvrager geen zelfstandige woning bewoont.
9. Het dagelijks bestuur verstrekt geen tegemoetkoming TONK voor woonlasten, indien de hoogte van de kale huur gelijk is aan of minder is dan de huurtoeslaggrens (€ 752,33 en voor jongeren 18-23 jaar € 442,46).
10. De 'Uitvoeringsregels bijzondere bijstand ISD Bollenstreek' zijn niet van toepassing op de aanvragen TONK.
11. De inlichtingenplicht uit artikel 17 van de Participatiewet is onverkort van toepassing gedurende de gehele periode waarin recht op een tegemoetkoming TONK bestaat.

Artikel 5 Tekortschietend besef

1. Indien de aanvraag het gevolg is van een tekortschietend besef in de verantwoordelijkheid voor het bestaan, kan de tegemoetkoming TONK als lening worden verstrekt.

Artikel 6 Noodzakelijke kosten

1. De tegemoetkoming TONK heeft primair betrekking op woonlasten van de aanvrager.
2. Daarnaast kan er een tegemoetkoming TONK worden verstrekt voor de:
 - kosten voor gas, water licht tot een bedrag van € 158,00 per maand
 - kosten voor verzekeringen voor het woonhuis, inboedel of auto
 - kosten voor noodzakelijke voorzieningen als vervoer of een leaseauto

Artikel 7 Aanvraag

1. De aanvraag voor een tegemoetkoming wordt digitaal ingediend via de website van de ISD Bollenstreek. In afwijking van deze digitale aanvraag is een schriftelijke aanvraag mogelijk indien naar het oordeel van het college bijzondere omstandigheden in het individuele geval hiertoe aanleiding geven.
2. Aanvrager verklaart bij de aanvraag:
 - a) hoogte van het inkomen over de maanden januari 2020 en de peilmaand van het nieuwe inkomen
 - b) hoogte van en soort beschikbare geldmiddelen van de peilmaand van het nieuwe inkomen
 - c) hoogte van de noodzakelijke kosten van de peilmaand van het nieuwe inkomen
 - d) een kopie van de bankpas van de rekening waarop de aangevraagde TONK kan worden overgemaakt
 - e) afschriften van alle rekeningen in bezit van de aanvrager (en partner) over de periode van 1 maand vanaf de gewenste ingangsdatum
3. Bij de aanvraag wordt aanvrager geïnformeerd over de inlichtingenplicht en de steekproefsgewijze controle achteraf
4. Een aanvraag tegemoetkoming TONK kan worden ingediend tot 1 november 2021.

Artikel 8 Terugwerkende kracht

1. Een aanvraag voor een tegemoetkoming TONK kan tot en met 30 september 2021 met terugwerkende kracht worden ingediend vanaf 1 januari 2021.

Artikel 9 Duur

De tegemoetkoming wordt verstrekt voor ten hoogste de periode van 1 januari 2021 tot 1 oktober 2021.

Artikel 10 Maximale hoogte tegemoetkoming

De maximale tegemoetkoming op basis van deze beleidsregel bedraagt € 1.000,00 per huishouden, per maand, voor de duur dat de TONK is toegekend.

Artikel 11 Inkomen

1. Onder inkomen wordt in ieder geval verstaan:
 - a. inkomen uit arbeid;
 - b. inkomen uit een uitkering;
 - c. inkomen uit verhuur; en
 - d. inkomen uit partner- en/of kinderalimentatie;
2. Voor de bepaling van het inkomen van zelfstandigen wordt aangesloten bij de werkwijze uit Tozo 2; te weten omzet, verminderd met bedrijfskosten en verminderd met forfaitair belastingpercentage van 18%.

Artikel 12 Beschikbare geldmiddelen

1. Beschikbare geldmiddelen zijn geldmiddelen waarover de aanvrager beschikt of redelijkerwijs kan beschikken.
2. Het betreft de beschikbare geldmiddelen van de aanvrager en de partner van de aanvrager.

3. Onder beschikbare geldmiddelen wordt verstaan:
 - a. contant geld;
 - b. geld op betaal- en spaarrekeningen;
 - c. cryptovaluta (zoals bitcoins);
 - d. de waarde van effecten (hierbij gaat het om beleggingsrekeningen met aandelen, obligaties, en opties en effecten in depot).

Artikel 13 Afzien opleggen verhuisverplichting

Het dagelijks bestuur legt aan de aanvrager die op basis van deze beleidsregel in aanmerking komt voor de tegemoetkoming TONK, geen verhuisverplichting op.

Artikel 14 Drempelbedrag

Er wordt geen drempelbedrag gehanteerd.

Artikel 15 Uitbetaling

Uitbetaling vindt maandelijks plaats.

Artikel 16 Hardheidsclausule

Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor een tegemoetkoming TONK kan het dagelijks bestuur, gelet op alle omstandigheden waaronder een terugval in inkomen van de aanvrager als gevolg van de coronacrisis, in het individuele geval beoordelen of de aanvrager in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een tegemoetkoming TONK, indien zeer dringende redenen hiertoe noodzaken.

Artikel 17 Inwerkingtreding en duur beleidsregels

1. Deze beleidsregels treden met terugwerkende kracht in werking met ingang van 1 januari 2021.
2. De "Beleidsregels tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten ISD Bollenstreek" worden gelijktijdig met de inwerkingtreding ingetrokken.
3. Deze beleidsregels vervallen op 1 november 2021.

Artikel 18 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: "Beleidsregels tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten ISD Bollenstreek juni 2021".

Aldus vastgesteld op 8 juni 2021,

Het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek